

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ
УКРЗАЛІЗНИЦЯ

НАКАЗ

19.12.2013

Київ

№ 455-Ц/од

Про затвердження та введення в дію
Правил охорони праці під час
поточного ремонту і підготовки до
наливу цистерн для нафтопродуктів та
вагонів бункерного типу для
нафтобігуму

Відповідно до Положення про Державну адміністрацію залізничного транспорту України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.1996 № 262, на виконання Плану розробки нормативних документів та нормативно-правових актів для потреб залізничного транспорту України на 2013 рік, затвердженого наказом Укрзалізниці від 29.03.2013 № 084-Ц/од (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію з 05.05.2014 Правила охорони праці під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобігуму (далі – Правила), що додаються.

2. Начальнику Головного управління охорони і організації праці визначити загальний тираж Правил і до 20.01.2014 передати Головному управлінню справами їх текст для тиражування та розподіл.

3. Начальнику Головного управління справами до 28.04.2014 організувати тиражування Правил та їх розсилку згідно з розподілом.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Генеральний директор

С.П.Болоболін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Укрзалізниці
від 19.12.2013 р.
№ 455-Ц/од

Правила охорони праці під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобігуму

I. Сфера застосування

1.1. Правила охорони праці під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобігуму (далі - Правила) поширюються на структурні підрозділи залізниць та підприємства, що підпорядковані Укрзалізниці, які займаються поточним ремонтом і підготовкою до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобігуму.

1.2. Правила встановлюють вимоги безпеки під час виконання робіт з поточного ремонту і підготовки цистерн до наливу світлими і темними нафтопродуктами та вагонів бункерного типу для нафтобігуму (далі - вагони-бункери) на промивально-пропарювальних станціях (далі - ППС).

1.3. Ці Правила є обов'язковими для працівників, які виконують роботи з технічного обслуговування і поточного ремонту та підготовки цистерн до наливу для нафтопродуктів і вагонів бункерного типу для нафтобігуму.

1.4. Правила не поширюються на роботи з поточного ремонту і підготовки цистерн до наповнення рідкими хімічними речовинами (кислотами, спиртами, зрідженими газами тощо), а також на ремонт цистерн і вагонів в умовах депо.

II. Скорочення

ЗІЗ – засоби індивідуального захисту
ПТО – пункт технічного огляду вагонів
СЕС – санітарно-епідеміологічна служба
ЛЗР – легкозаймисті речовини
ГР – горючі речовини
КР – кислотозахисні речовини

III. Загальні вимоги безпеки

3.1. Обробка цистерн під час підготовки їх до ремонту і наливу може проводитися (в залежності від кліматичних умов) на відкритих естакадах або на

естакадах, розташованих в приміщеннях, які мають необхідне обладнання і оснащення.

В районах із розрахунковою зовнішньою температурою нижче мінус 30°C цистерни повинні оброблятися на естакадах, розміщених в закритих приміщеннях.

3.2. Під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн і вагонів-бункерів у відповідності до ГОСТ 12.0.003-74 "ССБТ. Опасные и вредные производственные факторы. Классификация" на працівників можуть впливати такі основні небезпечні і шкідливі виробничі чинники:

- залізничний рухомий склад, що рухається;
- транспортні засоби, що рухаються, електрокари, самохідні вишки або візки для огляду котлів цистерн тощо;
- машини, механізми, що рухаються;
- рухомі частини насосного, зливного, підйимально-транспортного та іншого обладнання;
- предмети і інструмент, що падають з висоти;
- підвищене значення напруги електричного кола, замкнення якого може здійснитися через тіло людини;
- підвищені рівні шуму і вібрації насосного і компресорного обладнання;
- недостатня освітленість робочої зони і недостатність природного світла під час роботи всередині котла цистерни;
- підвищена температура поверхонь обладнання, підвищений тиск пари під час обробки цистерн;
- підвищена загазованість і запиленість повітря робочою парою і аерозолями нафтопродуктів;
- підвищена і знижена температура, вологість і рухомість повітря робочої зони під час роботи на відкритому повітрі;
- хімічні чинники, які впливають на організм людини через дихальні шляхи, систему харчового травлення і шкіру;
- нервово-психічні перевантаження під час роботи на висоті і всередині котлів цистерн;
- тощо.

3.3. Рівень шуму і вібрації на робочих місцях не повинен перевищувати значень, встановлених Санітарними нормами виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку (ДСН 3.3.6.037-99), затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 № 37, Державними санітарними нормами виробничої загальної та локальної вібрацій (ДСН 3.3.6.039-99), затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 № 39, ГОСТ 12.1.003-83 "ССБТ. Шум. Общие требования безопасности", ДСТУ ГОСТ 12.1.012:2008 "ССБТ. Вибрационная безопасность. Общие требования".

3.4. Параметри мікроклімату на робочих місцях, влаштованих у виробничих приміщеннях, повинні відповідати вимогам Санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 № 42 (ДСН 3.3.6.042-99).

3.5. Показники рівнів електромагнітних полів на робочих місцях повинні не перевищувати значень, встановлених Державними санітарними нормами та правилами при роботі з джерелами електромагнітних полів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.12.2002 № 476, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13.03.2003 за № 203/7524 (ДСН 3.3.6.096-02).

3.6. Показники важкості та напруженості праці працівників повинні відповідати вимогам Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528 (ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002).

3.7. Освітленість робочих місць в приміщеннях і на відкритих майданчиках ППС повинна відповідати вимогам ДБН В.2.5-28-2006 "Природне і штучне освітлення", затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 15.12.2006 № 168 (далі - ДБН В. 2.5-28-2006), та Норм штучного освітлення об'єктів залізничного транспорту, затверджених Міністерством шляхів сполучення СРСР 25 квітня 1991 року.

3.8. Вміст шкідливих речовин у повітрі робочої зони на ППС не має перевищувати значень, зазначених в ГОСТ 12.1.005-88 "ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны" (далі – ГОСТ 12.1.005-88) та "Предельно допустимых концентраций (ПДК) вредных веществ в воздухе рабочей зоны", затверджених Головним державним санітарним лікарем СРСР 26 травня 1988 року № 4617-88 (зі змінами).

3.9. Під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу повинні виконуватись вимоги Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2009 № 1262, а також використовуватися знаки, що прийняті на залізничному транспорті відповідно до Рекомендацій по предупреждающей окраске сооружений и устройств, расположенных в зоне железнодорожных путей, затверджених вказівкою Міністерства шляхів сполучення СРСР від 14 червня 1979 року № К-20535.

3.10. Під час організації виробничого процесу поточного ремонту і підготовки цистерн і вагонів-бункерів до наливу нафтопродуктами необхідно:

встановити та затвердити наказом по підприємству маршрути пересування працівників по території ППС відповідно до технологічного процесу ремонту цистерн та вагонів бункерного типу;

влаштувати пішохідні проходи і проїзди для транспортних засобів;

забезпечити централізовану систему обгородження рухомого складу цистерн і окремих цистерн, а також обгородження переносними сигналами встановленого зразка;

забезпечити захист обслуговуючого персоналу від ураження електричним струмом на електрифікованих коліях станції відповідно до Правил безпечної експлуатації контактної мережі та пристроїв електропостачання

автоблокування залізниць, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 13.01.2012 № 19, зареєстрованим 03.02.2012 за № 175/20488, та Правил безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 31.05.2000 № 120, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2000 за № 340/4561;

забезпечити захист працівників від ураження статичною напругою відповідно до вимог чинного законодавства;

забезпечити працівників необхідним безпечним інструментом, пристроями, засобами індивідуального захисту і контролю;

забезпечити зливання залишків нафтопродуктів таким чином, щоб було унеможливлено надходження в повітря небезпечних речовин і забруднення шкіри працюючих;

встановити контроль за параметрами технологічного процесу промивання та пропарювання цистерн і вагонів-бункерів (температура, тиск і засоби герметизації), які виключають надходження газів, пари і рідини в робочу зону;

забезпечити виробничим обладнанням, яке унеможливорює контакт працюючих із шкідливими речовинами;

впроваджувати автоматизовані і механізовані способи обробки цистерн і вагонів-бункерів.

3.11. На всіх ППС повинні бути:

ці Правила;

інструкції з охорони праці, що діють на підприємстві, які розроблені для всіх видів робіт, що проводяться на ППС, і професій працівників, відповідно до вимог Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998 № 9, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.04.1998 за № 226/2666 (далі - НПАОП 0.00-4.15-98);

інструкції з пожежної безпеки відповідно до Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 19.10.2004 № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04.12.2004 за № 1410/10009 (далі - НАПБ А.01.001-2004).

Під час виконання робіт всім працівникам необхідно дотримуватися вимог вищезазначених нормативно-правових актів.

3.12. На ППС повинен бути розроблений план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій.

3.13. Загальні вимоги пожежної безпеки, вимоги до утримання ППС повинні відповідати вимогам Правил пожежної безпеки на залізничному транспорті, затвердженим наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 21.12.2009 № 1322, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.03.2010 за № 230/17525 (далі - НАПБ В.01.010-2009/510).

3.14. Для забезпечення пожежної безпеки виробничих процесів на ППС необхідно дотримуватись вимог НАПБ А.01.001-2004.

3.15. Організація і ведення технологічних процесів на ППС повинні відповідати вимогам нормативно-технічної документації на відповідні процеси.

3.16. Естакади і майданчики слід очищати від залишків нафтопродуктів і промивати гарячою водою не рідше, ніж один раз у зміну.

3.17. Під час організації і ведення технологічних процесів необхідно здійснювати періодичний контроль за станом повітря робочої зони (необхідно встановлення автоматичних газоаналізаторів контролю концентрацій шкідливих речовин).

3.18. У виробничих і складських приміщеннях, в яких використовуються або зберігаються речовини і матеріали, здатні утворювати вибухонебезпечні концентрації парів та газів, встановлюються газоаналізatori для контролю стану повітряного середовища. У разі відсутності автоматичних газоаналізаторів необхідно регулярно проводити аналізи повітряного середовища іншими приладами (переносними газоаналізаторами, приладами індивідуального контролю, індикаторними трубками). Періодичність і методика проведення аналізів повинні бути відображені в технологічному процесі підприємства відповідно до ГОСТ 12.1.005-88.

3.19. Приміщення, в яких розміщені вибухопожежонебезпечні виробництва, повинні бути обладнані автоматичними засобами контролю параметрів процесу, сигналізацією досягнення їх граничних значень і системами блокування, що запобігають виникненню аварійних ситуацій, шляхом:

- включення в роботу звукової і світлової сигналізації;

- включення аварійної вентиляції;

- зупинку компресорів, насосів та інших апаратів або включення в роботу аварійних засувок (відсікаючих клапанів), які припиняють надходження у технічне устаткування і комунікації виробничого приміщення пожежонебезпечних речовин;

- викидання горючих газів або зливання ЛЗР та ГР з аварійного технологічного устаткування за межі виробничого приміщення або подачу флегматизаторів у технологічне устаткування і комунікації.

3.20. Для забезпечення аварійного зливу пожежонебезпечних речовин на ППС необхідно мати аварійні ємності, які розташовуються за межами виробничих будинків.

3.21. Збірні і аварійні ємності для ЛЗР та ГР необхідно обладнувати сигналізаторами максимального рівня заповнення, а за необхідності і переливними трубами, зв'язаними з витратними та аварійними ємностями.

3.22. На території ППС заборонено:

- під час обслуговування цистерн та естакади підніматися на естакаду якщо на ній немає огороження, поручнів;

- палити і застосовувати відкритий вогонь;

- виконувати роботи в разі несправних перехідних містків;

- переходити з естакади на цистерну без перехідних містків;

- знаходитись стороннім особам біля місць оброблення цистерн або на естакаді;

- прокладати над залізничними коліями, будинками і спорудами повітряні електромережі;

зливати залишки ЛЗР, ГР та інших залишків нафтопродуктів разом із водою і конденсатом в загальну каналізаційну мережу, відкриті канави, під укiс тощо;

застосовувати для спускання людей в цистерну драбини, що утворюють iскри від ударів і тертя;

застосовувати інструмент з іскроутворюючого матеріалу та взуття, яке має сталі пластини або цвяхи;

залишати обтиральні матеріали всередині і на зовнішніх частинах цистерн;

в'їзд локомотивів в депо очищення і під естакади.

3.23. На ППС необхідно постійно забезпечувати справний стан фільтрів вентиляційних установок і очисних споруд.

3.24. Поводження з промисловими відходами (залишки нафтопродуктів; баластний шар і поверхня землі, а взимку і сніг, які забруднені і просочені нафтопродуктами; обтиральні матеріали; шлам, що вилучається із цистерн, тощо) на території ППС організовується відповідно до вимог Гігієнічних вимог щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення (далі - ДСанПiН 2.2.7.029-99), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.1999 № 29.

3.25. Мийні розчини та засоби, які використовуються для зовнішнього і внутрішнього очищення цистерн, повинні мати позитивні висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідно до вимог Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.10.2000 № 247, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.01.2001 за № 4/5195 (далі - Тимчасовий порядок проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи).

3.26. Промивальна вода під час оброблення цистерн з-під етильованого бензину повинна збиратися у вакуумзбірники або спеціальні резервуари. Цю воду необхідно обробити густим розчином хлорного вапна із розрахунку не менше 2 кг на 1000 л води або шляхом екстрагування тетраетилсвинцю із води неетильованим бензином або гасом.

Для зазначеної обробки застосовується свіжоприготовлений густий розчин хлорного вапна.

3.27. Зливання нейтралізованої промивальної води в загальний колектор у відповідності із технологічним процесом дозволяється через 70 хвилин після введення у вакуумзбірник або резервуар кашки хлорного вапна. Місця зливання промивальної води, яка пройшла нейтралізацію, повинно бути погоджено з головним державним санітарним лікарем на залізничному транспорті відповідно до вимог Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.06.1999 № 1109 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 № 1217).

3.28. Зливання промивальної води в очисні споруди ППС дозволяється після оброблення цистерни тільки з-під нафтопродуктів. Знешкодження

промивальної води, яка зливається із спецестакад після оброблення цистерн з-під етильованого бензину, повинне проводитися в окремих очисних спорудах.

3.29. Каналізація повинна забезпечувати відвід і очищення виробничих стоків від усіх об'єктів у відповідності з вимогами Санітарних правил організації технологічних процесів и гігієнічних вимог до виробничого обладнання, затверджених Міністерством охорони здоров'я СРСР 04 квітня 1973 року за № СП 1042-73 (далі – СП 1042-73).

3.30. Згідно з вимогами СП 1042-73 комплекс очисних споруд повинен забезпечувати очищення промивальної води до встановлених норм і передбачати повторне використання її по замкнутому циклу. Використання промивальної води повинно бути замкнене (безвитічне).

Для збирання і нейтралізації промивальної води на ППС повинні бути такі споруди: зливно-наливний стояк, приймальний резервуар, резервуар екстрагування, брудовідстійник, бензоуловлювач, акумулятор води, резервуар для етильованого бензину, накопичувач осаду.

Нафтоуловлювачі повинні регулярно очищатися від шламу, бруду і нафтопродуктів механізованим способом.

3.31. Усі побічні продукти технологічного процесу під час підготовки цистерн і вагонів-бункерів для ремонту і наливу повинні максимально утилізуватися.

3.32. Під час визначення технології виконання робіт з поточного ремонту і підготовки цистерн до наливу нафтопродуктів, крім цих Правил, необхідно керуватися іншими нормативними актами з охорони праці, а також нормативно-правовими актами з охорони навколишнього природного середовища, що регламентують зазначене питання.

3.33. Підготовка цистерн та вагонів-бункерів на ППС до ремонту і наливу повинна проводитись за технологією, що погоджена висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідно до Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи.

3.34. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємстві повинно проводитись відповідно до Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1232.

3.35. За потреби в складі ППС створюється хімічна лабораторія, яка оснащена необхідним обладнанням і приладами. Лабораторія повинна визначати найменування залишків нафтопродуктів, які раніше перевозилися, в котлах цистерн, перевіряти їх на вибухонебезпеку газоповітряного середовища і визначати концентрацію шкідливих речовин у повітрі робочої зони.

3.36. З метою створення відповідних санітарно-гігієнічних умов для працівників усіх професій на ППС з урахуванням групи виробничих процесів повинні бути обладнані санітарно-побутові і допоміжні приміщення, що відповідають вимогам ДБН В.2.2-28:2010 "Будинки адміністративного та побутового призначення", затверджені наказами Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 30.12.2010 № 570 та від 10.02.2011 № 23,

та Загальним вимогам стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25.01.2012 № 67, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14.02.2012 за № 226/20539.

3.37. Враховуючи підвищену небезпеку технологічного процесу під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобігуну та з метою оперативного надання невідкладної медичної допомоги у разі нещасних випадків та гострих професійних отруєнь на ППС обладнуються медпункти із чергуванням середнього медичного персоналу протягом всього робочого часу.

3.38. В приміщенні оператора ППС повинні знаходитись:

киснева подушка, заповнена киснем;

балон з киснем, укомплектований редуктором тиску;

портативний кисневий апарат АДР-2 або аналогічний.

3.39. Контроль за станом охорони праці і дотриманням вимог цих Правил на ППС має здійснюватися відповідно до чинного законодавства.

IV. Вимоги до працівників та перевірка знань працівників

4.1. До роботи з поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн і вагонів-бункерів допускаються працівники не молодше 18 років, які пройшли попередній при прийнятті на роботу медичний огляд відповідно до вимог Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за № 846/14113, та Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 29.04.2010 № 240, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.07.2010 за № 537/17832, вступний і первинний інструктажі на робочому місці, навчання, перевірку знань з питань охорони праці і стажування відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 15.02.2005 за № 231/10511 (далі - НПАОП 0.00-4.12-05).

Застосування праці жінок на ППС дозволяється тільки на роботах, які не заборонені Переліком важких робіт та робіт із шкідливими умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 № 256, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.1994 за № 51/260.

4.2. Відповідно до вимог Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" працівники ППС повинні знати і виконувати:

технологію ремонту і підготовки цистерн до наливу різних нафтопродуктів;

способи визначення роду залишків вантажу, що раніше перевозився, за зовнішніми прикметами і якостям (колір, в'язкість, запах);

вплив на людину небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які виникають під час роботи, прикмети отруєння, способи захисту і правила надання першої медичної допомоги.

4.3. Посадові особи та інші працівники, зайняті на роботах з поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн, зобов'язані пройти попереднє (до початку роботи) та щорічне спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці, а також стажування перед початком самостійної роботи, відповідно до вимог НПАОП 0.00-4.12-05.

4.4. Працівники, які пов'язані з обслуговуванням і експлуатацією електрообладнання, в тому числі зварювальних агрегатів, електроінструменту, електроосвітлення, повинні проходити навчання і перевірку знань у відповідному обсязі згідно з НПАОП 0.00-4.12-05 та Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 № 4, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 за № 93/2533 (далі - НПАОП 40.1-1.21-98).

4.5. Працівники ППС в залежності від посади, професії і характеру робіт повинні проходити навчання та перевірку знань з питань електробезпеки відповідно до вимог Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 № 258, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.10.2006 за № 1143/13017.

4.6. Електрогазозварювальники та особи, які виконують роботи на цистернах, неочищених від залишків нафтопродуктів, при призначенні на посаду зобов'язані проходити попереднє спеціальне навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму і перевірку знань з отриманням посвідчення, встановленого зразка відповідно до Переліку посад, при призначенні на які особи зобов'язані проходити навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки, та порядок їх організації, затвердженого наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи від 29.09.2003 № 368, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.12.2003 за № 1147/8468.

V. Вимоги до застосування засобів захисту працівників

5.1. Працівники, які безпосередньо пов'язані з обробкою цистерн і вагонів-бункерів, повинні бути забезпечені відповідним спецодягом, спецвзуттям, натільною білизною і іншими ЗІЗ згідно з Нормами безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам залізничного транспорту України (далі - НПАОП 60.1-3.01-04), затвердженими наказом Державного комітету з нагляду

за охороною праці від 21.01.2004 № 12, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.02.2004 за № 169/8768.

5.2. Порядок видачі, зберігання і використання спецодягу, спецвзуття і інших ЗІЗ має відповідати Положенню про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24.03.2008 № 53, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.05.2008 за № 446/15137 (далі – НПАОП 0.00-4.01-08). Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального одягу, що видаються працівникам, повинні відповідати характеру й умовам їхнього застосування та захисту від існуючих небезпек, підходити працівникові за розміром і зростом.

5.3. Для можливості негайної заміни спецодягу у випадках його забруднення етильованим бензином або іншими токсичними речовинами на ППС повинен бути постійний запас комплектів спецодягу, натільної білизни та інших ЗІЗ.

Перед здаванням в ремонтну майстерню ЗІЗ і інші запобіжні пристрої підлягають дегазації, очищенню і пранню.

5.4. Проводити дегазацію спецодягу і спецвзуття працівників, які зайняті обробкою цистерн з-під етильованого бензину, необхідно наступним чином:

бавовняного – шляхом пропарювання гострою парою в спеціальній камері з температурою не менше 110 °С, тиском не менше 0,2 МПа (2 кгс/см²) протягом 45 хв – 60 хв або вимочуванням і пранням з додаванням 1% розчину монохлораміна;

гумового – зануренням на 1 годину в насичену хлорну воду або в кашку з хлорним вапном або на 30 хв в 10% розчин дихлораміна в дихлоретані з наступним відмочуванням в гарячій воді протягом 1 години, а потім миттям з милом.

5.5. Для захисту рук промивальники-пропарювачі і слюсарі повинні забезпечуватися:

рукавицями брезентовими із захисними властивостями Щ20 відповідно до вимог НПАОП 60.1-3.01-04, а коли готуються цистерни з-під етильованого бензину додатково гумовими рукавичками;

плівкоутворюючими кремами типу силіконових, а також різними захисно-мийними пастами відповідно до вимог ГОСТ 12.4.068-79 "ССБТ. Средства индивидуальной защиты дерматологические. Классификация и общие требования";

світлозахисними пастами і кремами (цинкова, мелан).

Під час роботи з пеком працівники повинні забезпечуватись протипековими пастами.

Захисні мазі слід наносити на шкіру два рази протягом робочої зміни (перед роботою і після обідньої перерви) і відповідно два рази їх змивати.

5.6. Після закінчення робочої зміни для очищення шкіри від забруднень необхідно використовувати олефін-сульфат, сульфат, поверхнево-активні

речовини ОП – 7; ОП – 10 і інші захисно-відмиваючі пасти і мазі, які поєднують якості захисних і миючих засобів.

Для захисту шкіри рук та обличчя необхідно застосовувати різні індіферентні мазі і креми (борний вазелін, ланоліновий крем тощо).

Після закінчення роботи з нафтопродуктами необхідно вимити все тіло водою з милом під душем.

Не дозволяється застосовувати гас та інші токсичні нафтопродукти для очищення шкіри і оброблення ЗІЗ.

5.7. Для захисту ніг промивальники-пропарювачі і слюсарі повинні забезпечуватися спецвзуттям від дії нафтопродуктів і механічних травм відповідно до вимог НПАОП 60.1-3.01-04.

5.8. Під час зовнішнього обмивання цистерн для захисту очей від дії бризок розчинів, працівники повинні забезпечуватися захисними окулярами типу ЗН або Г.

5.9. Робота всередині котлів цистерн дозволяється тільки із застосуванням засобів захисту органів дихання, що відповідають вимогам ДСТУ EN 138-2002 "Засоби індивідуального захисту органів дихання. Апарати дихальні з подаванням чистого повітря через шланг для використання з масками, півмасками або мундштучними пристроями. Вимоги, випробування, маркування" (EN 138:1994, IDT).

Для захисту органів дихання під час роботи в котлі цистерни повинні застосовуватися шлангові протигази типу ПШ-2, апарат дихальний "шкід" або пневмокостюми.

5.10. Перед початком роботи промивальники-пропарювачі разом з працівником, на якого покладено керівництво бригадою (далі - бригадир), або майстром повинні впевнитися в справному стані рятівного спорядження, інструменту, засобів захисту органів дихання і шлангових дихальних приладів, а також перевірити довжину шланга, щільність прилягання маски до обличчя, відсутність пошкоджень маски і шланга.

Перевірка дихання в масці повинна продовжуватися не менше 3 хв. Спускатися в котел цистерни промивальнику-пропарювачу дозволяється тільки після перевірки справності маски, шланга і всього спорядження.

5.11. Запобіжний пояс і рятувальна мотузка повинні оглядатись перед кожним застосуванням і випробовуватись через кожні шість місяців відповідно до Правил експлуатації електрозахисних засобів, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05.06.2001 № 253.

Шланговий дихальний прилад повинен випробовуватись відповідно до інструкції з експлуатації цього виробу.

Після випробування шлангового дихального приладу, запобіжного пояса і рятувальної мотузки на них повинна бути міцно закріплена бирка, яка виготовлена із матеріалу, що не утворює іскор. На бірці вказується номер і дата наступного випробування. Час і результати випробування заносяться до журналу випробувань.

5.12. Засоби індивідуального захисту повинні відповідати вимогам Технічного регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 № 761.

5.13. Періодичність хімічного чищення спецодягу повинно визначатися відповідно до інструкцій з їх експлуатації, з урахуванням виробничих умов.

Оскільки робота промивальників-пропарювачів пов'язана із значним забрудненням, хімічне чищення спецодягу цих працівників повинно проводитися не рідше одного разу на тиждень.

Ремонт спецодягу виконується по мірі його зношення.

VI. Вимоги безпеки під час технічного обслуговування цистерн і вагонів-бункерів

6.1. Вимоги безпеки під час приймання, огляду і технічного обслуговування цистерн і вагонів-бункерів

6.1.1. Усі види робіт на ППС повинні виконуватися у відповідності з вимогами ГОСТ 12.3.002-75 "ССБТ. Процессы производственные. Общие требования безопасности", цих Правил і за технологією, що погоджена висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідно до Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи.

6.1.2. Працівники, відповідальні за організацію роботи під час приймання, огляду і технічного обслуговування цистерн і вагонів-бункерів на ППС, повинні здійснювати контроль за безпечним виконанням робіт під час:

пересування і огороження груп цистерн і вагонів-бункерів на коліях ППС;

виконання на ППС усіх видів оброблення цистерн;

виконання ремонту цистерн і вагонів-бункерів на коліях поточного ремонту відповідно до вимог Технологічного процесу роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафтовантажів і промивально-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів, затверджених наказом Укрзалізниці від 31.03.2005 № 066-Ц (зі змінами) (далі - Технологічний процес роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафтовантажів і промивально-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів), та Правил технічної експлуатації залізниць України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20.12.1996 № 411, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.02.1997 за №50/1854.

6.1.3. Для проходу працівників до місць виконання робіт і назад повинні бути визначені маршрути руху, які позначені показниками "Службовий прохід". В нічний час маршрути руху повинні освітлюватися. Схеми маршрутів проходів повинні бути вивішені на видних місцях в приміщеннях загального користування.

6.1.4. Усі роботи з огляду і визначення виду обробки цистерн, які прибувають на станцію, повинні проводитися тільки після огороження состава

цистерн або групи цистерн у встановленому порядку і вжиття заходів, які виключають їх переміщення.

Підніматися на цистерни для виконання робіт дозволяється за умови відчеплення їх від локомотива та огороження состава цистерн.

6.1.5. Колії ППС, на яких проводиться огляд, оброблення і поточний ремонт, повинні бути обладнані системами централізованого огороження.

6.1.6. У разі відсутності централізованого огороження переносні сигнали огороження повинні встановлюватися на вісі колії на відстані 50 м від крайніх вагонів. Якщо відстань від вагона до граничного стовпчика менша 50 м, то переносний сигнал огороження з цього боку встановлюють на вісі колії навпроти граничного стовпчика.

Стрілочні переводи колій замикаються на замок, ключі від якого повинні зберігатися у особи, яка відповідальна за виконання робіт.

6.1.7. Цистерну або вагон-бункер, групу цистерн або вагонів-бункерів, які ремонтуються на спеціально виділених коліях, крім постійних переносних сигналів, огорожують додатково спареними гальмовими башмаками, які розташовують на двох рейках на відстані не менше 25 м від крайнього вагона або навпроти граничного стовпчика, якщо відстань до нього менше 25 м.

6.1.8. Огороження місця робіт здійснюється на період їх виконання і знімається після їх закінчення за вказівкою працівника, який відповідальний за організацію робіт.

Зняття сигналів огороження повинно проводитись тільки після закінчення робіт і виведення керівником робіт всіх працівників на безпечну відстань від состава.

Порядок встановлення і зняття огороження, а також закріплення цистерн і вагонів-бункерів, повинен бути розроблений відповідно до місцевих умов, відображений в технологічному процесі і затверджений у встановленому порядку згідно з технічно-розпорядчим актом станції.

6.1.9. Маневрові роботи повинні проводитися згідно з технологічним процесом і техніко-розпорядчим актом станції та погодженим графіком подачі цистерн до ППС або виведення відремонтованих цистерн з ППС.

6.1.10. Розпочинати огляд і заправку зливних клапанів цистерн на коліях примикання до ППС дозволяється тільки після отримання дозволу оператора, який він дає по двобічному парковому зв'язку після включення системи централізованого огороження або огороження переносними сигналами. Оглядачі вагонів по двобічному парковому зв'язку або переносному радіозв'язку зобов'язані повторити отриманий дозвіл, підтвердивши цим, що повідомлення оператора зрозуміли правильно, відповідно до вимог Технологічного процесу роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафтовантажів і промивально-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів.

6.1.11. Цистерни і вагони-бункери повинні оброблятися на коліях станції і ППС тільки після визначення виду вантажу, який раніше перевозився, і перевірки відповідності його виду вантажам, після перевезення яких дозволяється їх оброблення на ППС.

6.1.12. У разі неможливості встановлення виду раніше перевезеного вантажу або сумнівах, які виникли, необхідно провести лабораторний хімічний аналіз на ППС.

Замір шкідливих і агресивних речовин має здійснюватися за допомогою спеціальних пристроїв і приладів (мірних штанг, ультразвукових рівнемірів тощо).

У разі необхідності проведення відбору проб, то ця операція повинна проводитися безпечними засобами, які виключають, по можливості, надходження в робочу зону газів, пари і рідких продуктів.

6.1.13. Пробовідбірне обладнання повинно бути оснащено запобіжними зонтами, які виключають попадання шкідливих речовин на працівників. Місткість для проб повинна бути герметичною.

6.1.14. Під час виявлення в поїзді, який прибув на станцію примикання до ППС, цистерн і вагонів-бункерів з ознаками течі необхідно відмітити крейдою або фарбою місця витікання, а на цистерні з етильованим бензином, крім такої відмітки, нанести напис "Теча котла. Етильований бензин".

6.1.15. Внутрішній огляд котлів цистерн на паркових коліях ПТО повинна проводити бригада промивальників-пропарювачів у складі не менше трьох осіб, на одного із яких покладаються обов'язки відповідального за роботу бригади.

Вимоги безпеки під час роботи всередині котла цистерни викладені в розділі 6.4 цих Правил.

6.1.16. Працівник, що відповідає за роботу бригади (бригадир, майстер), контролює виконання вимог безпеки всіма членами бригади і зобов'язаний підтримувати постійний зв'язок із працівниками ПТО.

6.1.17. Під час відбирання цистерн у парку прибуття для наливу, визначення виду обробки цистерни на ППС, справності кришок люків, внутрішніх драбин, зливних приладів і іншого обладнання, слюсарі з ремонту рухомого складу, зайняті ремонтом, заміною і заправкою зливних приладів (промивальники-пропарювачі) повинні дотримуватися таких вимог безпеки:

підніматися на цистерну та спускатися з цистерни тільки в положенні обличчям до цистерни, попередньо упевнившись у справності сходів (драбин);

для запобігання падінню з цистерни необхідно закріпитись запобіжним поясом за поручні огороження площадки на котлі цистерни;

опускати кришку люка повільно, без ударів;

не дозволяється виконувати роботи на котлі під час грози, густого туману, сильного снігопаду, зливи, обледеніння, а також вітру силою 6 і більше балів.

6.1.18. У разі необхідності додаткової обробки цистерн на ППС, працівники, що зайняті відбором цистерн, повинні повідомити про це прийомоздавальника. Старший у бригаді несе відповідальність за правильний відбір цистерн для наливу.

6.1.19. Не дозволяється внутрішній огляд котлів цистерн, заправлення клапанів, поточний ремонт верхніх площадок і деталей кришок люків на електрифікованих коліях станції.

Як виняток, огляд цистерн для визначення виду обробки дозволяється тільки на спеціалізованих коліях, контактна мережа яких від'єднана від контактної мережі інших колій, і за умови зняття напруги секційним роз'єднувачем із заземлюючим ножем. Ці роботи слід виконувати відповідно до вимог Правил безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 31.05.2000 № 120, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2000 за № 340/4561 (далі - НПАОП 60.1-1.48-00), інструкції, що діють на підприємстві, розроблені відповідно до вимог НПАОП 0.00-4.15-98, і технологічного процесу підприємства щодо обслуговування та поточного ремонту цистерн.

6.1.20. Всередині котла цистерни необхідно користуватися тільки акумуляторними ліхтарями у вибухобезпечному виконанні напругою не більше 12 В, вмикання і вимикання яких виконується поза цистерною на відстані не менше ніж 10 м від місця огляду.

6.1.21. Про закінчення обробки цистерн на коліях станції відповідальний за виконання робіт повинен сповістити оператора, який оголошує по двобічному парковому зв'язку про зняття огороження.

6.1.22. Під час користування двобічним парковим зв'язком необхідно дотримуватись регламенту переговорів, не допускаючи впливу зайвого шуму на мешканців найближчих житлових районів.

6.2. Вимоги безпеки під час холодної обробки цистерн для наливу

6.2.1. До місця обробки на ППС цистерни повинні подаватися тільки тепловозами (мотовозами), які обладнані стандартними іскрогасниками. Під час подачі цистерн необхідно забезпечити прикриття - не менше двох чотиривісних вагонів.

6.2.2. Наближення тепловозів на відстань менше 20 м до місця очищення не дозволяється.

6.2.3. Місце, куди не дозволяється подальший рух тепловоза, повинно бути позначене відповідним знаком згідно з Інструкцією з сигналізації на залізницях України, затвердженої наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 23.06.2008 № 747.

6.2.4. Зливні прилади, кришки ковпаків і завантажувальні люки цистерн повинні бути герметично закриті. Оброблені цистерни повинні мати справну запірну арматуру.

6.2.5. Під час холодної обробки залишок нафтопродукту із котла цистерни повинен зливатися через зливний прилад механізованим способом або самопливом, а якщо необхідно, за допомогою спеціального шкребка в зливний лоток.

6.2.6. Порядок і послідовність проведення операцій з холодної обробки цистерн повинен бути наведений у технологічному процесі роботи ППС.

6.2.7. Залишки світлих нафтопродуктів, які вилучаються механізованим способом, повинні зливатися в спеціальні резервуари відповідно до вимог ДСанПіН 2.2.7.029-99 та за погодженням з органами пожежного нагляду.

6.2.8. Залишки темних нафтопродуктів, які витікають через зливний прилад, а також промивальної води, які вилучаються механізованим способом або самопливом, повинні зливатися у міжрейкові стічні лотки і очисні споруди.

6.2.9. Під час зливу нафтопродуктів із цистерн і резервуарів повинно бути виключене попадання їх на відкриті частини тіла, а їх пари в органи дихання.

6.2.10. На ППС має вестися окремий номерний облік цистерн, які надходять з-під етильованого бензину. Оброблення цистерн з-під етильованого бензину повинне проводитися на спеціально виділених і обладнаних естакадах, спорудах і коліях ППС. Під час оброблення цистерни з-під етильованого бензину залишок бензину необхідно вилучати вакуумною установкою.

6.2.11. Під час витягання шлангів із цистерн і резервуарів, які призначені для етильованого бензину, працівники повинні слідкувати, щоб бензин, який стікає із шлангів, не виливався на поверхню цистерн і резервуарів. Під витягнуті шланги повинні підставлятися місткості з відкидними кришками. Зібраний бензин із місткостей необхідно негайно вилити в резервуар.

Резервуари для зливання етильованого бензину до їх нейтралізації не дозволяється використовувати для інших продуктів.

Місця на котлі цистерни, які забруднені ззовні етильованим бензином, повинні бути ретельно протерті ганчір'ям, просоченим чистим гасом.

6.3. Вимоги безпеки під час гарячої обробки цистерн для наливу і ремонту

6.3.1. У разі необхідності гарячої обробки цистерн змінний майстер повинен визначити вид обробки.

6.3.2. Порядок і послідовність проведення операцій з гарячої обробки цистерн повинні бути наведені в технологічному процесі роботи ППС.

6.3.3. Для розм'якшення залишків в'язких нафтопродуктів, які не піддались вилученню самопливом, котли цистерн слід промивати гарячою водою із мийними засобами або гарячою водою під тиском 1,2 МПа - 1,3 МПа (12 кгс/см^2 - 13 кгс/см^2), який заміряється манометром безпосередньо на естакаді перед подачею в цистерну.

Промивальні прилади, парові і водяні рукави, а також інше обладнання і пристрої на естакаді повинні розташовуватися у встановлених місцях, не захаращувати прохід і не створювати перешкод у роботі.

6.3.4. Перед обробкою цистерн для кожної порції мийного розчину повинен бути визначений склад у ній кислоти і лугу. Реагент, який застосовується для нейтралізації, повинен мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідно до Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи.

6.3.5. У разі необхідності вилучення із котлів цистерн залишків нафтопродуктів високої в'язкості або залишків товщиною більше 20 мм в

холодний період, коли температура повітря нижче мінус 20 °С, перед промиванням котлів цистерн повинно бути проведено їх пропарювання. Після пропарювання котли цистерн повинні промиватися.

Не дозволяється пропарювання і промивання котла цистерни з відкритою кришкою люка.

6.3.6. Після пропарювання і промивання котел цистерни повинен бути провентильований. За час вентиляції котел цистерни повинен бути охолоджений.

6.3.7. Сушіння і вентилявання котла цистерни після пропарювання і промивання повинне проводитися на естакадах, які розміщені в закритих приміщеннях, із застосуванням вентиляційних установок припливно-витяжної вентиляції з подачею повітря в котел цистерни в межах 1,0 м³/с - 1,4 м³/с із розрахунку на чотиривісну цистерну.

6.3.8. Подавати повітря в котел цистерни, поряд із засобами вентиляції, які застосовуються, необхідно через відкритий зливний отвір, а для витяжки встановлювати зонти над завантажувальним люком.

6.3.9. Робота всередині котла цистерни після гарячої обробки дозволяється тільки після його охолодження і дегазації.

6.3.10. Вилучення залишків нафтобітуму із вагонів-бункерів повинно проводитись після розігрівання в теплій камері. Контроль за температурою в камері повинен бути дистанційним.

6.3.11. Залишки нафтобітуму повинні збиратися в спеціальні місткості самопливом або механізованим способом, який виключає контакт працівників із гарячим бітумом. Стічні лотки повинні бути закриті знімними металевими ґратами або щитами, які забезпечують безпеку працівників.

6.4. Вимоги безпеки під час роботи всередині котлів цистерн

6.4.1. Роботи всередині котла цистерн повинні виконуватися згідно з цими Правилами та з урахуванням вимог Правил безпечної експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій і теплових мереж (далі - НПАОП 40.1-1.02-01), затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 15.11.2001 № 485, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 03.12.2001 за № 1002/6193, щодо проведення робіт в резервуарах.

6.4.2. Роботи всередині котлів цистерн повинні виконуватися за наряд-допуском. Порядок видавання та оформлення наряду-допуску на виконання робіт повинен відповідати вимогам НПАОП 40.1-1.02-01. До виконання робіт в котлі допускаються тільки ті особи, на яких оформлено наряд-допуск.

Спускання працівників у котел цистерни без попереднього оформлення наряду-допуску не дозволяється.

6.4.3. Перед початком робіт в котлі цистерни резервуар необхідно очистити від залишків вантажу, що в ній транспортувався, промити гарячою водою з каустичною содою, пропарити, просушити і провентильовати.

Очищення котла цистерни від залишків вантажу повинне проводитися механізованим способом без присутності працівників усередині котла

цистерни. Після механічного очищення допускається проведення робіт всередині котла цистерни для зачищення від залишків вантажу, проведення ремонту внутрішнього клапану або затирання котла цистерни гасом під налив палива ТС-1 (пальне літакове).

Спускання працівників у котел цистерни, яка не пройшла дегазацію та пропарювання, не дозволяється.

6.4.4. Безпосередньо перед спусканням у резервуар необхідно перевірити в ньому вміст небезпечних і шкідливих речовин у повітрі робочої зони і достатність кисню (вміст кисню повинен бути не менше 20 % за об'ємом).

6.4.5. Визначення стану повітряного середовища у резервуарі виконують працівники лабораторії, які пройшли відповідне навчання, вміють користуватись засобами вимірювань для контролю небезпечних і шкідливих речовин і мають у посвідченні відповідний запис на право виконання таких робіт.

6.4.6. Відбирати проби для аналізу повітряного середовища слід за допомогою шланга, який опускається в отвір люка цистерни.

Кінець шланга слід опускати на відстань від рівня дна резервуара не більше 1 м - у разі відбирання проби з нижньої частини резервуара, в якому може бути виявлена шкідлива речовина, важча за повітря, та на 20 - 30 см - у разі відбирання проби з його верхньої частини, в якій може бути виявлена шкідлива речовина з меншою щільністю, ніж повітря.

Спускатись у резервуари для відбирання проб повітря не дозволяється.

6.4.7. До початку і під час проведення робіт у резервуарі необхідно забезпечити його природну та примусову вентиляцію повітряно-кисневою сумішшю для забезпечення всередині котла цистерни вміст кисню не менше 20 % за об'ємом.

Проводити вентиляцію резервуарів за допомогою кисню не дозволяється.

6.4.8. Спускатися в котел цистерни та проводити в ньому будь-які роботи не дозволяється:

коли в цистерні є залишки вантажу шаром більше, ніж десять сантиметрів;

з відкритим вогнем;

коли є залишки невизначеного виду вантажу;

з металевими предметами, які здатні до іскроутворення;

без спеціального одягу, спеціального взуття, запобіжного поясу та інших ЗІЗ.

6.4.9. У разі необхідності проведення технічного обслуговування і ремонту всередині котла цистерни спускатися в котел необхідно по драбині, яка закріплена всередині котла цистерни. Дозволяється застосовувати переносні дерев'яні драбини довжиною не менше 3,3 м, які мають гумові наконечники.

Виконувати роботи всередині котла цистерни, коли температура там вище +35°C, не дозволяється.

У разі застосування пневмокостюмів, дозволяється виконувати роботи всередині котлів цистерн із температурою до +60°C.

6.4.10. Під час виконання робіт у котлі цистерни необхідно застосовувати шланговий дихальний прилад, шланговий протигаз. Перед початком проведення робіт необхідно перевірити справність протигаза і шлангів.

6.4.11. Під час проведення робіт усередині котла цистерни слід обов'язково застосовувати запобіжні пояси і рятувальні мотузки, що відповідають вимогам п.5.11 цих Правил.

Запобіжні пояси повинні мати наплічні ремені з кільцем на їхньому перетині на рівні лопаток для кріплення рятувальної мотузки. Запобіжний пояс повинен мати справне, без надривів і інших пошкоджень, полотно пояса і наплічних ременів, справну із фіксуючими стрижнями пряжку і кільце для кріплення шланга дихального приладу. Ремені повинні бути щільно припасовані, не провисати і не обмежувати рух.

6.4.12. Рятувальна мотузка повинна бути без надривів і інших механічних пошкоджень, мати довжину не менше 12 м під час обробки чотиривісних і 17 м під час обробки восьмивісних цистерн. Мотузка повинна мати вузли, відстань між якими повинна бути не більше 0,5 м. Один кінець мотузки повинен закріплюватись до кільця наплічних ременів запобіжного пояса промивальника-пропарювача, а вільний її кінець повинен бути прив'язаний до перил площадки ковпака цистерни або до поручня зовнішньої драбини цистерни.

6.4.13. Під час примусової подачі повітря в дихальні прилади повітря повинне бути попередньо профільтроване, а в зимовий час, крім того, підігріте до температури (+18) – (+22°C).

6.4.14. Тиск повітря перед надходженням в маску шлангового дихального приладу не повинен перевищувати 0,03 МПа (0,3 кгс/см²) при цьому кількість повітря, яке подається, повинно бути в межах 200 л/хв.

6.4.15. Працівникам, зайнятим на ремонті цистерн, не дозволяється знімати засоби індивідуального захисту і запобіжний пояс протягом всього робочого часу.

6.4.16. Під час виконання робіт усередині котла необхідно використовувати інструмент, виготовлений з кольорового металу, який не чине іскроутворення.

Використовувати електроінструмент, а також пристосування, що здатний до іскріння, не дозволяється без наявності акту форми ВУ-19 щодо придатності цистерни для ремонту і виконання робіт із застосуванням відкритого вогню.

6.4.17. Для виконання робіт усередині резервуара повинна призначатись бригада не менше ніж з трьох працівників, які заздалегідь повинні бути проінструктовані про порядок проведення роботи та можливу небезпеку під час її виконання. Повинна бути перевірена правильність дій членів бригади на робочому місці.

Один із членів бригади повинен працювати всередині котла цистерни, а двоє інших членів бригади (спостерігачі) повинні стояти зверху біля люка.

Одночасно в котлі цистерни може працювати лише один працівник. Спостерігачам не дозволяється відлучатись від люка резервуара і відволікатись на інші роботи доти, доки в котлі перебуває працівник.

Один із спостерігачів повинен бути одягнений у засоби індивідуального захисту, мати на собі запобіжний пояс із рятувальним канатом, мати наготові дихальний прилад і стояти біля люка котла цистерни із навітряної сторони, тримаючи в руках кінець рятувальної мотузки, другий кінець якої повинен бути прикріплений до рятувального пояса працівника, який перебуває всередині резервуара. Другий працівник (спостерігач) повинен знаходитися поруч і підстраховувати першого у разі його спускання в котел цистерни для надання допомоги працюючому в котлі працівнику.

6.4.18. Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту працівникам повинні надаватись згідно з НПАОП 60.1-3.01-04.

Порядок забезпечення спеціальним одягом та спеціальним взуттям має бути відповідно до НПАОП 0.00-4.01-08.

Взуття працівників повинно бути без сталевих підківок і цвяхів, у противному разі слід взувати калоші.

6.4.19. Спостерігачі, які перебувають біля люка, повинні слідкувати: за роботою промивальника-пропарювача в котлі цистерни;

за положенням рятувальної мотузки, дихального шланга, через який надходить повітря під маску працівника, що працює всередині цистерни;

за сигналами працівника, який працює в котлі цистерни, опускати або витягувати шланг, канат, контейнер з інструментом, а у разі необхідності надавати допомогу.

6.4.20. Промивальники-пропарювачі, які перебувають біля люка, і промивальник-пропарювач, що працює в котлі цистерни, можуть, вразі необхідності, мінятися місцями, при цьому той, хто перебуває біля люка, може спускатися в котел цистерни тільки після того, як працюючий в котлі піднявся із котла і став біля люка.

6.4.21. Для зв'язку працівників між собою за допомогою рятувальної мотузки встановлюються такі сигнали:

один ривок знизу (із котла) – "підтягнути шланг і канат", при цьому підтягувати їх потрібно після повторення сигналу працівника, який перебуває біля люка котла, і отримання такого ж відповідного сигналу із котла цистерни;

два ривки підряд – "відпустити шланг і канат". Такий сигнал подається працівником, який працює в котлі цистерни, для можливості переміщення вздовж котла цистерни до днища цистерни;

два ривки з перервами між ними – "опусти контейнер" або "підніми контейнер" (залежно від того, де він знаходиться в даний момент);

багатократні ривки подані працівником, що перебуває біля люка котла цистерни, – той, хто перебуває в котлі цистерни зобов'язаний підійти до люка або піднятися наверх. Той же сигнал, який подав працівник, що працює в котлі (сигнал про допомогу), означає вимогу негайного вжиття заходів по вилученню його із котла цистерни.

Дозволяється використовувати як двобічний зв'язок між промивальниками-пропарювачами звукову, світлову сигналізацію і радіозв'язок, конструкція пристроїв виключає іскроутворення. У разі

застосування такого зв'язку, використання мотузки повинно залишатися в якості запасного варіанта.

6.4.22. У випадку надходження сигналу про допомогу від промивальника-пропарювача, який перебуває всередині котла цистерни, або коли є підозра на виникнення небезпеки (якщо відповіді на ривки мотузки, які подав спостерігач, не сталося, або з'явилися ознаки нездужання працівника, що працює всередині резервуара), а також у разі виникнення інших небезпечних непередбачених обставин, спостерігач повинен підняти тривогу звуковою, світловою сигналізацією, радіозв'язком або двобічним зв'язком для виклику бригадира, інших працівників, які працюють поруч, і медичного працівника.

Спостерігач, який одягнений у спецодяг і запобіжний пояс, повинен одягти шланговий дихальний прилад та приготуватися до спуску в котел цистерни. Спускатися в котел цистерни для надання допомоги потерпілому дозволяється лише після прибуття викликаного бригадира або інших працівників.

6.4.23. Працівники, які перебувають поблизу, по сигналу тривоги зобов'язані негайно з'явитися до місця пригоди і взяти участь у діставанні потерпілого із котла цистерни і надання йому першої допомоги.

Промивальники-пропарювачі, які спускаються всередину котла цистерни для вилучення потерпілого, повинні бути в спецодязі, засобах захисту органів дихання і мати запобіжні пояси з мотузками.

6.4.24. Під час спускання в котел цистерни і виходу із нього промивальнику-пропарювачу не дозволяється тримати в руках які-небудь предмети. Необхідні для роботи всередині котла інструмент, ліхтар і матеріали повинні бути опущені в контейнері із іскронеутворюючого матеріалу.

6.4.25. Виявлені всередині котла цистерни великі сторонні неметалеві предмети вилучаються назовні, металеві предмети до повного очищення і дегазації котла цистерни переміщувати і вилучати із котла цистерни не дозволяється.

6.4.26. В приміщенні чергового оператора, на естакаді або на міжколійї в місцях, де проводяться роботи всередині котлів цистерн, в дерев'яних ящиках з заксленими і опломбованими дверцятами повинні знаходитись по одному запасному комплекту шлангового дихального приладу (із шлангом), два запобіжних пояси із рятувальними канатами і окремі запасні рятувальні канати довжиною не менше 12 і 17 м з вузлами. В цих же місцях повинні знаходитись в складеному стані медичні ноші.

Про місце знаходження ящика з аварійним комплектом мають бути повідомлені всі працівники ППС. На ящику повинен бути опис вмісту в ньому.

Щотижня ящики із аварійним комплектом повинні розкриватися для перевірки вмісту і знову пломбуватися майстром із записом в журналі.

6.5. Вимоги безпеки під час зовнішнього обмивання і очищення цистерн і вагонів-бункерів

6.5.1. Зовнішнє очищення і обмивання цистерн повинне проводитися механізованим способом в спеціально обладнаних ангарах із улаштуванням примусової припливно-витяжної вентиляції. Спеціальні камери і ангари для зовнішнього обмивання цистерн повинні мати місткості для збирання і повторного використання промивальної рідини.

6.5.2. Контрольно-вимірювальні прилади, які встановлені безпосередньо на обмивальній арматурі, повинні бути зручними для спостереження і обслуговування.

6.5.3. Очищення вагонів-бункерів повинне проводитися в спеціально обладнаних нагрівальних камерах. Контроль за температурним режимом в камерах повинен проводитися за допомогою дистанційних приладів.

6.5.4. Під час застосування дробоструминних установок необхідно дотримуватися вимог безпеки, які викладені в настанові виробника з експлуатації установки даного типу та інструкції з охорони праці під час дробоструминного очищення цистерн і вагонів-бункерів, розробленої відповідно до вимог НПАОП 0.00-4.15-98.

VII. Вимоги безпеки під час поточного ремонту цистерн і вагонів-бункерів

7.1. Цистерни і вагони-бункери перед поточним ремонтом повинні бути промиті, пропарені, а також очищені і обмиті зовні. Розпочинати ремонт зливних приладів необхідно, переконавшись у надійному кріпленні всіх деталей і вузлів цистерни.

7.2. У разі несправності перехідних містків і драбин виконувати ремонт запобіжних клапанів і кришок завантажувальних люків і їх деталей не дозволяється.

7.3. Заміну кришок завантажувальних люків повинні проводити не менше 2-х осіб, при цьому кришка люка повинна бути надійно закріплена на вантажопідіймальному механізмі.

Не дозволяється ударяти по запірним пристроям сталевим інструментом або кидати кришку люка на ковпак цистерни.

7.4. Виконувати клепальні, зварювальні та інші вогневі роботи, які пов'язані із ремонтом котла цистерни, дозволяється тільки на спеціально виділених для цих робіт дільницях (коліях) після його дегазації, що підтверджується Актом про придатність цистерни для ремонту, установленій форми ВУ-19 (далі – Акт форми ВУ-19) (згідно з додатком 1, що додається), та обов'язкової перевірки газоповітряного середовища всередині котла на вибухобезпечність.

7.5. Всі вогневі та зварювальні роботи, які стосуються ремонту котла цистерни, повинні виконуватися за наряд-допуском. Вогневі та зварювальні

роботи, що стосуються ремонту котла цистерни, повинні виконуватися відповідно до вимог НАПБ В.01.010-2009/510 та Інструкції з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожежонебезпечних та вибухонебезпечних об'єктах, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05.06.2001 №255, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.06.2001 за № 541/5732.

Оформлений наряд-допуск є одночасно дозволом на проведення вогневих робіт.

7.6. Під час виконання зварювальних робіт на зливних приладах у котлі цистерни клапан зливного приладу і кришка ковпака повинні бути відкриті, а біля люка ковпака повинен знаходитися працівник (наглядач), який у випадку необхідності повинен надати допомогу зварнику, який знаходиться всередині котла цистерни.

7.7. Під час обварювання шайб валиків кришок завантажувальних люків зварник повинен користуватися запобіжним поясом, який кріпиться за допомогою страхувального каната до перил площадки ковпака або поручня зовнішньої драбини цистерни.

7.8. Зварювальні агрегати встановлюються на майданчику, який повинен бути очищений від сміття, горючих матеріалів і нафтопродуктів. Місця, які забруднені нафтопродуктами, повинні бути засипані шаром піску або землі товщиною не менше 5 см.

7.9. Після закінчення вогневих (в тому числі, зварювальних) робіт місце їх проведення ретельно перевіряється і очищається від розжарених огарків, окалини, тліючих предметів і, у разі необхідності, поливається водою.

VIII. Вимоги до території, виробничих приміщень, майданчиків і до робіт, що там виконуються

8.1. Майданчики, які відведені під ППС, повинні відповідати вимогам технологічного процесу їх роботи і розташовуватися на відстані не менше 30 м від залізничних колій, найближчих станційних і тракційних колій, і не менше 50 м від суміжних залізничних будівель і споруд.

8.2. Ділянки території, на яких проводиться оброблення цистерн і вагонів-бункерів, повинні мати тверде покриття (цементобетонне, асфальтобетонне тощо), яке не допускає проникнення нафтопродуктів у ґрунт відповідно до вимог НАПБ В.01.010-2009/510.

8.3. Будинки, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплекси, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури повинні відповідати проектній документації, що затверджена у встановленому порядку, а також проходити обстеження й безпечно експлуатуватися відповідно до Правил обстежень, оцінки технічного стану та паспортизації виробничих будівель і споруд та Положення про безпечну та надійну експлуатацію виробничих будівель і споруд, затверджені наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України, Державного комітету України по

нагляду за охороною праці від 27.11.1997 № 32/288, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.07.1998 за № 423/2863 і № 424/2864.

8.4. На території ППС ширина проходу для людей повинна бути не менше 1,5 м, а для проїзду транспортних засобів – 3,5 м. Робочі місця, проходи і проїзди повинні постійно бути вільними від вузлів деталей, які знімаються із цистерн, а також від залишків вантажів, які перевозилися.

8.5. Колії, на яких проводиться заправка клапанів зливних приладів цистерн, повинні бути обладнані жолобами або іншими пристроями для уловлення залишків нафтопродуктів. Люки і приямки на відстійниках і трубопроводах повинні бути постійно закриті кришками.

8.6. На території ППС всі люки, які забезпечують доступ до підземних комунікацій, повинні бути закриті, а траншеї і канали надійно огорожені і облаштовані перехідними містками із перилами висотою не менше 1 м і відбуртовкою висотою не менше 0,15 м.

8.7. Міжрейкові лотки для відводу промивальної води повинні бути щільно закриті знімними щитами, а в місцях зливу залишків нафтопродуктів і промивальної рідини із цистерн – металевими ґратами, які забезпечують безпеку працівників.

8.8. Міжрейкові лотки естакад, розміщених в закритих будівлях, рекомендується обладнувати витяжною механічною вентиляцією.

Міжрейкові лотки повинні бути обладнані пристроями підігрівання стічних вод до температури, що нижче у порівнянні з температурою кипіння, оскільки перегрів останніх може викликати надходження токсичних речовин.

8.9. Не дозволяється розташовувати загальні каналізаційні магістралі під будівлями, а також приєднувати господарчо-побутову каналізацію до виробничої.

8.10. Каналізаційні колодязі повинні мати діаметр не менше 1 м і обладнуватися драбинами. Дозволяється користуватися переносними драбинами, які виготовлені із матеріалу, що не утворює іскри.

8.11. Резервуари-збірники і ручні насоси можна розміщувати безпосередньо біля нафтоуловлювача.

8.12. Закриті нафтоуловлювачі повинні бути обладнані люками і скобами, а відкриті – обгороджені перилами висотою не менше 1 м.

8.13. У всіх випадках, коли рідини, які перекачуються, містять шкідливі гази, не дозволяється розміщувати над машинним відділенням насосної станції ППС виробничі приміщення, електропідстанції, щитові тощо. Перекриття над приймальними резервуарами в цих випадках повинні улаштовуватися з врахуванням можливості утворення ударної хвилі.

8.14. Навколо приймального резервуара повинне бути огороження висотою не менше 1,2 м, а відстань від резервуара до виробничих будівель – не менше 20 м.

8.15. Приміщення насосних станцій для перекачування виробничих стічних вод, які містять шкідливі гази і утворюють вибухонебезпечні суміші, обладнуються механічною припливно-витяжною вентиляцією.

8.16. У основних і допоміжних приміщеннях, а також на відкритих майданчиках, де можливе надходження парів і газів нафтопродуктів, світильники повинні бути у вибухобезпечному виконанні. Світильники і світлові прорізи повинні очищатися по мірі забруднення.

8.17. Теплові пункти, резервуари, естакади, нафтоуловлювачі і флотаційні установки повинні утримуватись у технічно-справному стані, що забезпечує безпеку працюючих.

8.18. Управління агрегатами, які створюють підвищений шум і вібрацію, повинно бути дистанційним.

8.19. Повітряно-теплові завіси повинні бути заблоковані із воротами, біля яких вони встановлені. Відчинення і зачинення воріт повинне бути механізоване.

8.20. Система опалення повинна за час не більше 10 хв. забезпечувати підтримання і відновлення температури до нормальної в приміщенні після відчинення воріт для пропуску рухомого складу.

8.21. Будівля, в якій розташовані естакади, обладнується витяжною загальною та місцевою, припливною і аварійною системами вентиляції.

Під час експлуатації пристрої вентиляції повинні забезпечувати на робочих місцях такі концентрації шкідливих речовин, які не перевищують гранично допустимі.

8.22. Місце забирання повітря припливною системою вентиляції повинно бути на 10 м вбік або 6 м вниз від небезпечної зони. Подача повітря у тамбур-шлюз повинна бути окремою зі створенням надлишкового тиску 20 Па.

8.23. Опалення будівель ППС і інших виробничих приміщень повинно бути тільки центральним (водяним, паровим низького тиску або повітряним без рециркуляції і електропідігрівання).

8.24. Майданчики, містки, підмості повинні бути розраховані на відповідне навантаження, виготовлені із неслизького матеріалу (просічно-витяжної сталі тощо) і міцно закріплені.

8.25. У місцях перетинання пішохідних переходів із залізничними коліями повинні встановлюватися настили на рівні головок рейок.

8.26. Для подачі сигналу аварійної ситуації в приміщеннях чергового оператора, на естакадах, в кабінах короточасного відпочинку, на міжколіях і в місцях, де ведуться роботи всередині котлів цистерн, повинна передбачатися світлова і звукова попереджувальна сигналізація в медпункт, центральний пункт зв'язку пожежної охорони, виробничо-побутові приміщення.

8.27. В місцях встановлення пристроїв для подачі сигналу аварійної ситуації повинні бути вивішені таблички із переліком встановлених сигналів.

З встановленими сигналами тривоги і місцями знаходження пристроїв для їх подачі мають бути ознайомлені всі працівники ППС.

8.28. У разі розміщення медпункту на відстані, що перевищує 0,5 км від місця виконання робіт, крім мережевого або місцевого телефонного зв'язку, з ним повинен бути встановлений прямий телефонний зв'язок або електродзвінкова сигналізація.

8.29. На ППС в місцях перетинання пішохідних переходів з автотранспортними проїздами або залізничними коліями, а також в місцях виходу працівників із приміщень, які розташовані поблизу проїзду або залізничної колії, необхідно встановлювати попереджувальні, вказівні знаки та в разі необхідності запобіжне огороження висотою 1 м.

8.30. Переносні забороняючі, попереджувальні, вказівні і розпорядчі знаки безпеки на час виконання ремонтно-профілактичних робіт на території і в виробничих приміщеннях повинні встановлюватися, а після закінчення робіт зніматися за вказівкою особи, яка відповідальна за безпечне виконання робіт.

8.31. Під час виконання зварювальних або інших ремонтних робіт із застосуванням відкритого вогню на естакаді або трубопроводі для нафтопродуктів місце робіт попередньо повинне бути звільнене від усіх легкозаймистих і вогнебезпечних рідин, а трубопровід додатково очищений і дегазований.

8.32. Усі вогневі і зварювальні роботи на території ППС дозволяється проводити на відстані не менше 20 м від каналізаційних колодязів і не менше 50 м від відкритих нафтоуловлювачів.

8.33. Роботи в каналізаційних колодязях на території ППС повинні виконуватися за письмовим нарядом відповідно до вимог Правил охорони праці під час експлуатації водопровідно-каналізаційних споруд на залізничному транспорті (далі - НПАОП 60.1-1.01-04), затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 14.10.2004 № 226, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02.11.2004 за № 1404/10003.

Працювати в колодязі в шланговому ізолюючому протигазі дозволяється без перерви не більше 10 хвилин. Повторне спускання в колодязь дозволяється тільки після 15 хвилинного відпочинку.

8.34. Під час виконання ремонтних робіт перед спусканням в каналізаційний колодязь необхідно за допомогою газоаналізатора впевнитись у відсутності в ньому шкідливих і вибухонебезпечних концентрацій.

ІХ. Вимоги до оброблених цистерн і вагонів-бункерів, які підготовлені для наливу і ремонту

9.1. Котел цистерни вважається дегазованим і вибухобезпечним для робіт із відкритим вогнем, якщо на внутрішній поверхні і в місцях з'єднання окремих деталей котла немає слідів твердих або рідких залишків або масляних плям, а концентрація газів або парів продукту в газоповітряному середовищі котла цистерни не перевищує гранично допустиму.

9.2. Перевірку вибухобезпеки газоповітряного середовища в котлі цистерни слід проводити газоаналізатором шляхом заміру повітря в 4-х точках біля обох днищ: дві на висоті 10-15 см від нижньої частини котла і дві на такій же відстані від верхньої частини.

9.3. Заміри повітря проводяться бригадиром або промивальником-пропарювачем в присутності лаборанта, що знаходиться біля люка цистерни, в якій проводяться заміри.

9.4. Після дегазації і перевірки газоповітряного середовища під номером цистерни необхідно нанести крейдою або фарбою (якщо дегазація і ремонт проводяться на одному підприємстві) і фарбою (якщо дегазація і ремонт проводяться на різних підприємствах) напис в два рядки:

В ремонт
Дегазовано

а також найменування ППС, що проводила дегазацію.

Напис роблять працівники, що проводили ремонт даної цистерни.

9.5. На кожну цистерну, що пройшла дегазацію і перевірку на вибухобезпеку, має складатися у двох екземплярах Акт форми ВУ-19, із зазначенням виду обробки, результатів аналізу і підписами осіб, які відповідальні за ці роботи.

9.6. Один екземпляр Акта форми ВУ-19 надсилається в пункт ремонту, а другий екземпляр із довідкою про аналіз, що надається лабораторією ППС, зберігається в справах ППС протягом року.

Якщо немає Акта форми ВУ-19 не дозволяється виконання ремонтних робіт на цистернах.

9.7. Про придатність цистерн для наливу повинно бути складений акт форми ВУ-20 (згідно з додаток 2, що додається).

9.8. Цистерни, які підготовлені для наливу, повинні мати справну запірну арматуру, зливні прилади, запобіжні клапани, прижимні гвинти, скоби і кришки, а вагони-бункери повинні мати заглушки труб для обігрівання "рубашок", закріплені упори від перевертання бункерів, справне гальмівне обладнання, візки, автозчепне обладнання тощо.

Х. Вимоги до виробничого обладнання, споруд, пристроїв та інструменту

10.1. Обладнання, яке призначене для промивання, пропарювання, дегазації, ремонту цистерн і вагонів-бункерів тощо, повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.2.003-91 "ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности", Технічного регламенту безпеки машин та устаткування, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2010 № 933, і вимогам для роботи у відповідному класі пожежонебезпечних і вибухонебезпечних зон, розташовуватися у передбачених технологічним процесом місцях, утримуватися в справному стані і не заважати роботі і вільному проходу на естакаді.

10.2. Естакади повинні мати справні поздовжні огороження висотою не менше 1 м, перехідні містки і робочі площадки такої ширини, яка забезпечує безпечний перехід працівників із естакади на котел цистерни.

10.3. Настил естакади, перехідних містків, сходи драбин повинні бути виготовлені із неслизьких матеріалів (просічно-витяжної сталі, залізобетону тощо), систематично очищатися від нафтопродуктів, льоду, снігу і бруду.

10.4. Залізничні колії в межах естакад повинні бути заземлені.

10.5. Будова, експлуатація і випробування паропроводів і водопроводів для гарячої води повинні відповідати вимогам Правил техніки безпеки при експлуатації теплоіспльзующих установок и тепловых сетей, затверджених Держенергонаглядом СРСР 15 червня 1972 року, та Правила будови і безпечної експлуатації трубопроводів пари і гарячої води (НПАОП 0.00-1.11-98), затверджені наказом Комітету по нагляду за охороною праці України від 08.09.1998 № 177, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.1998 за № 636/3076.

10.6. Розпізнавальне забарвлення і попереджувальні знаки для трубопроводів, вакуумних систем, підведення мийних розчинів і хімічних продуктів повинні відповідати вимогам ГОСТ 14202-69 "Трубопроводы промышленных предприятий. Опознавательная окраска, предупреждающие знаки и маркировочные щитки" та Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2009 № 1262.

10.7. Пускати паросилове обладнання дозволяється тільки після перевірки його справності.

10.8. Під час вмикання тепловикористовуючих установок в роботу повинно здійснюватись їх повільне прогрівання шляхом поступового відкриття запірного вентиля (засува або автоматичного клапана) на паропроводі. З появою навіть слабких гідравлічних ударів або вібрацій доступ пари в установку повинен бути скорочений до їх зникнення шляхом прикриття запірного органу. Після припинення гідравлічних ударів і вібрацій подача пари може продовжуватись із швидкістю, яка не викликає їх появу.

10.9. Роботи з поточного обслуговування, ремонту і випробуванню виробничого обладнання повинні проводитись тільки після видачі розпорядження, відключення і зупинки обладнання, вивішування попереджувального плаката і проведення цільового інструктажу з працівниками відповідно до Положення підприємства про навчання з питань охорони праці, яке розроблено з урахуванням специфіки виробництва і затверджено керівником підприємства відповідно до вимог НПАОП 0.00-4.12-05.

10.10. Знімати попереджувальний плакат після закінчення ремонту або випробувань має право тільки працівник, який його вивісив або який прийняв його по зміні, якщо ремонтні роботи або випробування до зміни не були закінчені.

10.11. Металеві елементи естакади, резервуари, трубопроводи, насоси, зливно-наливні пристрої, які призначені для зберігання і транспортування легкозаймистих рідин (із температурою спалаху парів 61°C і нижче), а також залізничні колії в межах естакад повинні бути заземлені.

10.12. При заповненні резервуарів нафтопродуктами і їх відходами рівень повинен бути на 50 мм - 60 мм нижче краю і контролюватися поплавковими реле або електронними сигналізаторами рівня.

10.13. Перекачування етильованого бензину повинно проводитись насосами спеціального призначення, пофарбованими в жовтий колір.

10.14. Вентиляційні установки для вентилявання котлів цистерн повинні бути встановлені в ізольованих від основних цехів приміщеннях.

В закритих приміщеннях об'єднувати установки для вентилявання котлів цистерн із установками припливної вентиляції не дозволяється.

10.15. Для відкачування повітря із котла цистерни необхідно передбачити місцеві відсмоктувачі - витяжні зонти з об'ємом витяжки приблизно $3 \text{ м}^3/\text{с}$ із розрахунку на одну чотиривісну цистерну. Продуктивність місцевих відсмоктувачів розраховується по відношенню до горловини цистерни.

10.16. Вентиляційні установки для вентилявання котлів цистерн на естакадах, які розташовані в закритих цехах, повинні мати шибери або дросель-клапани для регулювання кількості повітря, яке подається залежно від конкретних умов.

10.17. Вентиляційні камери, коробки і повітропроводи повинні бути виготовлені із негорючих матеріалів, а вентиляційні агрегати повинні бути у вибухобезпечному виконанні.

Використання вентиляційних агрегатів для дегазації цистерн не дозволяється.

10.18. Вентиляційні установки повинні виконувати забір повітря із найменш забрудненої зони, яка розташована з навітряного боку.

10.19. Зонти місцевої витяжної вентиляції з пристроями для очищення повітря повинні бути розташовані над люками цистерн.

10.20. Для подачі повітря у дихальні прилади слід передбачити спеціальну установку, яка забезпечує подачу повітря 200 л/хв. з тиском не більше $0,03 \text{ МПа}$ ($0,3 \text{ кгс/см}^2$).

10.21. На кожну вентиляційну установку повинен бути паспорт випробувань, в якому повинні фіксуватися значення стану повітряного середовища кожного приміщення або робочого місця.

10.22. Промивальна вода повинна надходити у відстійні споруди, які очищаються не рідше одного разу на рік. Товщина шару нафтопродуктів в нафтоуловлювачах не повинна перевищувати 100 мм - 150 мм. Під час експлуатації нафтоуловлювачі і відстійники повинні регулярно очищатися від сміття.

Фільтри повинні очищатися не рідше одного разу на (5 – 7) діб.

10.23. Під час використання відкритого нафтоуловлювача відстань до виробничих приміщень, споруд, резервуарів повинна бути не менше 30 м, а до насосних і резервуарів, які обслуговують нафтоуловлювач, не менше 10 м.

10.24. У фільтрах-нейтралізаторах систематично повинен замінюватися фільтруючий матеріал. Періодичність заміни встановлюється на підставі аналізів проб профільтрованої води і мийних розчинів.

10.25. Електрообладнання на ППС повинно бути у вибухобезпечному виконанні відповідно до ДСТУ 7237:2011 "Система стандартів безпеки праці. Електробезпека. Загальні вимоги та номенклатура видів захисту" і ГОСТ 12.2.007.0-75 "ССБТ. Изделия электротехнические. Общие требования безопасности".

10.26. Експлуатація електрообладнання повинна відповідати вимогам НПАОП 40.1-1.21-98.

10.27. Розміщення електророзподільчих пристроїв у приміщеннях очищення цистерн не дозволяється.

10.28. Частини електродвигунів машин і механізмів, які рухаються і обертаються, повинні мати суцільне або сігчасте огороження.

10.29. Електричний ручний інструмент і електричні машини повинні задовольняти вимогам ДСТУ ІЕС 60745-1:2010 "Інструмент ручний електромеханічний. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги" (ІЕС 60745-1:2006, ІДТ).

10.32. Електричний інструмент і переносні електричні світильники повинні підлягати періодичним оглядам і випробуванням у встановлені терміни відповідно до НПАОП 40.1-1.21-98.

10.31. Інструмент, пристрої, переносні драбини і інший інвентар, який застосовується під час обробки цистерн, повинен виготовлятися із матеріалів, які не викликають утворення іскор під час тертя і ударів.

Виготовлення спеціального інструменту слід проводити за діючими кресленнями з матеріалів, що не утворюють іскор.

10.32. Всі робочі місця повинні бути забезпечені необхідним інструментом і пристроями згідно з технологічним процесом.

10.33. Увесь інвентар, який застосовується під час робіт з етильованим бензином і іншими нафтопродуктами, щоденно після роботи, а також перед кожним ремонтом повинен бути промитий знежелевуючою речовиною в ізолюваному приміщенні, яке вентильується.

XI. Вимоги до транспортування і зберігання вузлів, деталей та інших матеріалів

11.1. Транспортування запасних частин і інших вантажів через колії повинні здійснюватися по діючих переходах і переїздах.

Рух транспортних засобів по території дозволяється зі швидкістю не більше 10 км/год. На шляху проїзду повинні бути вивішені попереджувальні знаки.

Не дозволяється переміщення запасних частин, матеріалів, пристроїв і інструменту під цистернами і вагонами.

11.2. Деталі і вузли, матеріали, пристрої і інструмент після очищення від нафтопродуктів та бруду повинні складуватися в спеціально відведених для цього місцях на підкладках і стелажах у стійкому положенні і розташовуватися із врахуванням безпеки проведення робіт, проходку працівників і руху транспортних засобів.

11.3. Для зберігання матеріалів, хімічних реактивів і недопущення до них сторонніх осіб на ППС повинні передбачатися спеціальні комори, які обладнанні вентиляцією.

11.4. Запас чистого сухого піску, тирси, ганчір'я, а також баки або бідони з чистим гасом або хлорним вапном повинні розташовуватися на майданчику обробки цистерн з-під етильованого бензину вздовж естакади в спеціальних закритих ящиках, що виключає доступ до них сторонніх осіб.

11.5. Промаслені обтиральні матеріали та інші пожежонебезпечні виробничі відходи повинні зберігатися на спеціально відведених ділянках у металевих ящиках, які закриваються. Відходи виробництва, які не підлягають утилізації, необхідно регулярно прибирати і вивозити з території підприємства.

11.6. Приміщення для зберігання мийних засобів повинне відділятися капітальною перегородкою від приміщень для зберігання інших матеріалів і запасних частин.

11.7. Зберігання горючих матеріалів, які застосовуються для ремонту вагонів, повинні здійснюватися у спеціально відведених місцях з додержанням протипожежних розривів від будинків та споруд.

Начальник Головного управління охорони і організації праці Укрзалізниці

Н.С.Соколовська

Додаток 1
до Правил охорони праці під час
поточного ремонту і підготовки до
наливу цистерн для нафтопродуктів та
вагонів бункерного типу для
нафтобітуму

Форма ВУ-19

АКТ № _____
про придатність цистерни для ремонту
від " ____ " _____ 20 __ р.

Цистерна № _____ пропарена, промита та дегазована на
промивально-пропарювальній станції (пункті) ст.

Газоповітряне середовище в котлі перевірено на вибухобезпечність.
Дозволяється проведення робіт із застосуванням відкритого вогню.

Майстер	_____	/	_____
	(підпис)		(П.І.Б.)
Промивальник-пропарювач	_____	/	_____
	(підпис)		(П.І.Б.)
Лаборант	_____	/	_____
	(підпис)		(П.І.Б.)

Додаток 2
до Правил охорони праці під час
поточного ремонту і підготовки до
наливу цистерн для нафтопродуктів та
вагонів бункерного типу для
нафтобітуму

Форма ВУ-20

АКТ № _____
про придатність цистерн для наливання
від " ____ " _____ 20 ____ р. ____ год. ____ хв.

Цистерни оброблені на промивально-пропарювальній станції (пункті)
ст. _____

залізниці та визнані придатними для наливання продукту _____
(вказати найменування)

Ч.ч.	№ цистерни	З-під якого продукту	№ операції за ГОСТом	Ч.ч.	№ цистерни	З-під якого продукту	№ операції за ГОСТом

Майстер ППС (бригадир) (пункту) _____ / _____
(підпис) (П.І.Б.)

Оглядач вагонів нафтоналивних
ємностей вантажовідправника _____ / _____
(підпис) (П.І.Б.)

Приймоздавальник станції _____ / _____
(підпис) (П.І.Б.)